

	Центральнуукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни		
		Назва дисципліни: Методика вивчення мовно-літературної освітньої галузі (укр. мова)		
		Статус дисципліни <i>обов'язковий компонент (цикл загальної чи фахової підготовки)</i>		
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка			
Спеціальність	013 Початкова освіта			
Освітня програма	Початкова освіта та організація виховної роботи			
Рівень вищої освіти	Бакалавр			
Форма навчання	Денна			
Курс	III			
Семестр	V – VI			
Обсяг дисципліни	Кредити – 6		Години –180	
		Лекційні	36 год	
		Практичні/семінарські	44 год	
		Лабораторні	–	
		Самостійна робота	100 год	
Семестровий контроль	VI семестр – екзамен			
Викладач	Горська Олена Олександрівна., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти, доцент			
Контактна інформація	O.O.Horska@cuspu.edu.ua			
Кафедра	Дошкільної та початкової освіти			
Факультет	Педагогіки, психології та мистецтв			
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	<p>Курс «Методика вивчення мовно-літературної освітньої галузі» спрямований на озброєння майбутніх учителів початкової школи знаннями шкільних програм і підручників з рідної мови та літературного читання; розумінням закономірностей формування знань, умінь і навичок молодших школярів у галузі мови та читання; забезпечити оволодіння студентами методикою формування в учнів системи початкових уявлень і понять з фонетики, лексики, словотвору, морфології, синтаксису; прийомами ознайомлення школярів з найважливішими нормами української літературної мови та правопису і здійснення на цій основі мовленнєвого розвитку дітей, піднесення їхньої мовної культури.</p> <p>Важливим завданням курсу є оволодіння прийомами підвищення виховного впливу мови як навчального предмета на особистість учня, інтенсивного цілеспрямованого розвитку пізнавальних можливостей учнів: мотивів навчання, волі, почуттів, інтересу до вивчення мови, потреби в знаннях, творчого мислення, пізнавальної самостійності, активності як важливих компонентів в розвитку особистості. Тому одним із завдань методики є також навчити майбутніх учителів дбати не тільки про засвоєння мовних знань, умінь, навичок, а й про загальний розвиток школярів, формування в них загальнонавчальних умінь і навичок (організаційних, мовленнєвих, пізнавальних, контрольних-оцінних).</p> <p>Перед тими, хто вивчає навчальну дисципліну стоять завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Усвідомити вимоги шкільної програми. 			

	<p>2. Зрозуміти структуру шкільних підручників.</p> <p>3. Засвоїти теоретичні основи методики в обсязі, викладеному в програмі.</p> <p>4. Ознайомитись з практикою роботи вчителів початкових класів.</p> <p>5. Навчитись визначати конкретні методи, прийоми, навчальний матеріал з кожного розділу шкільного курсу української мови та літературного читання.</p>
<p>Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)</p>	<p>Метою курсу є озброїти майбутнього вчителя початкової школи не тільки теорією, а й найефективнішими формами організації навчального процесу, найдоцільнішими методами і прийомами навчання мови та літературного читання молодших школярів на сучасному етапі розвитку школи.</p>
<p>Компетентності</p>	<p>ІК–Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.</p> <p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК-4. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>ЗК-8. Здатність діяти на основі естетичних міркувань (мотивів).</p> <p>СК-1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні технології, оперувати ними в професійній діяльності.</p> <p>СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти.</p> <p>СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність.</p> <p>СК-5. Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.</p> <p>СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.</p> <p>СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення мовно-літературної освітньої галузі Державного стандарту початкової освіти.</p> <p>СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у</p>

сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

Програмні результати
(Чому можна навчитися)

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть:

ПР-01. Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР-02. Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР-03. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-04. Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.

ПР-05. Організовувати освітній процес із використанням освітніх технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПР-06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формування, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері

	<p>початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.</p> <p>ПР-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.</p> <p>ПР-14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.</p> <p>ПР-16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Змістовий модуль I. Методика вивчення мовно-літературної освітньої галузі як наука. Методика навчання грамоти</p> <p>Тема 1. Теоретичні основи вивчення мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі.</p> <p>Тема 2. Наукові основи методики навчання грамоти.</p> <p>Тема 3. Характеристика методів та прийомів навчання грамоти.</p> <p>Тема 4. Характеристика основних періодів та етапів навчання грамоти.</p> <p>Тема 5. Методика розвитку мовлення і мислення молодших школярів в період навчання грамоти.</p> <p>Змістовий модуль II. Методика розвитку мовлення</p> <p>Тема 1. Наукові основи методики розвитку мовлення. Формування уявлень про мову і мовлення, текст.</p> <p>Тема 2. Методика роботи над словом, словосполученням та реченням.</p> <p>Тема 3. Методика розвитку зв'язного мовлення.</p> <p>Змістовий модуль III. Методика вивчення основ фонетики, граматики та орфографії</p> <p>Тема 1. Наукові основи вивчення елементів фонетики, граматики, правопису.</p> <p>Тема 2. Методика вивчення основ фонетики і графіки.</p> <p>Тема 3. Методика вивчення морфемної будови слова.</p> <p>Тема 4. Етапи та методика вивчення частин мови в початковій школі.</p> <p>Тема 5. Система роботи над елементами синтаксису і пунктуації.</p> <p>Тема 6. Методика вивчення орфографії.</p> <p>Змістовий модуль IV. Методика літературного читання</p> <p>Тема 1. Наукові основи методики літературного читання в початкових класах.</p> <p>Тема 2. Методика формування у молодших школярів навичок читання.</p> <p>Тема 3. Методика роботи над художнім твором та особливості опрацювання творів різних жанрів.</p> <p>Тема 4. Методика організації уроків позакласного читання.</p>
<p>Критерії оцінювання роботи студентів</p>	<p>Поточний контроль з дисципліни «Методика вивчення мовно-літературної освітньої галузі» – це оцінювання навчальних досягнень студента за національною чотирибальною шкалою усіх видів аудиторної роботи (лекції та практичні заняття) та самостійної роботи. Поточний контроль відображає поточні навчальні досягнення студента в освоєнні програмного матеріалу дисципліни.</p> <p>Система оцінювання аудиторної роботи.</p>

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю: виступ з основного питання; усна доповідь; доповнення, запитання до того, хто відповідає; участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи тощо); самостійне опрацювання тем; систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань та інші.

Критеріями оцінки для усних відповідей є: повнота розкриття питання; логіка викладання, культура мови; емоційність та переконаність; використання основної та додаткової літератури; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки та інше.

Критеріями оцінки для виконання письмових завдань є: повнота розкриття питання; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність та грамотність оформлення письмової роботи та інші.

Студент, який не з'явився на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав поточних оцінок, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені практичні заняття, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

Система оцінювання самостійної роботи.

Самостійна робота студентів виділена як окремий елемент кожного навчального модуля.

Контроль з дисципліни проводиться в кінці кожного модуля, і включає проведення контрольних заходів за всіма темами змістовного модуля у формі контрольної роботи та тестування. До контрольних заходів допускаються всі студенти незалежно від результатів поточного контролю. Результати контрольного заходу студента, який не з'явився на нього, оцінюються «незадовільно» незалежно від причини. Відпрацювання контрольного заходу є обов'язковим.

Підсумковий контроль з навчальної дисципліни: екзамен VI семестр: екзаменаційні тести (макс. 25 б.) та відповідь на два теоретичні питання з різних розділів та тем й виконання практичного завдання що входять до структури білета (макс. 15 б.).

Підсумкова оцінка за вивчення предмета виставляється за шкалами: національною, 100 – бальною, ECTS і фіксується у відомості та заліковій книжці студента.

Студент під час вивчення курсу протягом семестру може набрати максимально 60 б. і 40 б. на екзамені. При умові, що студент сумарно отримав менше 60 балів («незадовільно») – екзамен не зараховується. Щоб ліквідувати академзаборгованість з навчальної дисципліни, студент виконує визначені обов'язкові завдання – добирає необхідну кількість балів, при цьому результати поточної успішності зберігається і враховуються до загальної кількості балів. При умові ліквідації академзаборгованості кількість балів для отримання екзамену не може перевищувати 73 б. (Д).

Політика курсу

Вимоги, які висуваються до студента протягом усього періоду, відведеного на вивчення дисципліни.

1. Обов'язкове відвідування занять. На заняття не запізнюватись та не розмовляти під час їх проведення. За відпрацьоване пропущене заняття без поважної причини

студент не зможе отримати максимальний бал, встановлений за кожен вид роботи.

2. Відсутність на заняттях з поважної причини не звільняє від обов'язкового та повного освоєння курсу. Відпрацювання тем, які були пропущені можливе під час проведення консультацій.

3. На аудиторних заняттях студент повинен брати активну участь у навчальному процесі, своєчасно та якісно виконувати самостійну роботу у визначені терміни; бути пунктуальним та обов'язковим. Все це дозволить досягти найвищих показників.

4. Під час аудиторних занять стільникові телефони мають бути вимкнені.

5. Підсумкові бали обраховуються з урахуванням відвідування пар, відповідей на заняттях (в усній чи письмовій формі), виконання самостійних робіт у визначені терміни, результатів підсумкових контрольних робіт.

6. Участь студента у програмі академічної мобільності дозволяє перезарахування оцінок, отриманих за виконання навчальних кредитів в іншому ЗВО на території України чи за її межами, на основі порівняння змісту навчальної програми.

Інформаційне
забезпечення

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019%D0%BF#Text>
https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpraysivnykiv/Ukr_Mov+movlennia_Vashulenko_2019.pdf
<http://www.twirpx.com/file/165187/>
<http://194.44.152.155/elib/local/3252.pdf>
http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Вашуленко_С_С_red_Методика_Навчання_української_мови_п_початкових%20класах.pdf
<https://files.pidruchnyk.com.ua/uploads/book/1-klas-bukvar-vashulenko-2018-1.pdf>
<https://files.pidruchnyk.com.ua/uploads/book/1-klas-bukvar-vashulenko-2018-2.pdf>
<https://files.pidruchnyk.com.ua/uploads/book/2-klas-ukrmova-vashulenko-2019-1.pdf>
<https://files.pidruchnyk.com.ua/uploads/book/3-klas-ukrainska-mova-vashulenko-2020-1.pdf>
<https://files.pidruchnyk.com.ua/uploads/book/4-klas-ukrainska-mova-vashulenko-2021-1.pdf>
<https://files.pidruchnyk.com.ua/uploads/book/2-klas-ukrmova-vashulenko-2019-2.pdf>
<https://files.pidruchnyk.com.ua/uploads/book/3-klas-ukrainska-mova-vashulenko-2020-2.pdf>
<https://files.pidruchnyk.com.ua/uploads/book/4-klas-ukrainska-mova-vashulenko-2021-2.pdf>
<https://bohdan-books.com>
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
<https://naurok.com.ua/biblioteka/ukrainska-mova/klas>
<https://osnova.com.ua/pochatkova-shkola>
<https://pidruchnyk.com.ua>
https://studylib.ru/doc/6229824/vashulenko-s-s-red-metodika-navchannya-ukra%D1%97ns_ko%D1%97-movi-p-po...
<https://vseosvita.ua/library>
<https://konspekta.net/lek-4062.html>

	www.megakniga.com.ua www.osvita.ua/doc/files/news/85/8532/movlennya.doc www.ranok.com.ua/info-metodika-navchannya-ukrajinskoji-movi
Матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, проектор, ноутбук, смартфон, підключення до мережі Internet; наукова література, презентаційні матеріали.